

Nr 10.

Av herrar **Wallén** och **Nyblom**, *angående viss utredning i fråga om tryggande åt kommunerna av fasta beskattningsunderlag.*

Kommunalskattefrågan måste alltjämt anses som i huvudsak olöst, trots att utredningar pågått under årtionden och trots att frågan gång efter annan varit föremål för beslut av riksdagen. År 1920 nöjde sig riksdagen med ett provisorium, som inom kort visade ganska orättvisa och olyckliga verkningar. År 1928 avlöstes provisoriet av en ny kommunalskattelag. Hur litet denna motsvarade förväntningarna, framgår redan därav att riksdagen samtidigt som den antog denna lag begärde ny utredning på flera av de viktigaste punkterna. Här skall endast erinras, att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t anhöll om utredning av frågan i vad mån och på vad sätt tryggandet åt kommunerna av tillgång till fasta beskattningsunderlag måtte kunna komma att utöver fastighet vila å även andra beskattningsföremål såsom näringsföretag och penningkapital samt likaledes frågan hur vid en sådan beskattning hänsyn skall kunna tagas till de skattskyldigas olika skatteförmåga. Detta spörsmål har varit föremål för utredning av 1930 års kommunalskatteberedning. Enda resultatet härav är emellertid, att repartitions-talet för jordbruksfastighets garantiskatt genom riksdagens beslut år 1932 sänkts från 0.06 till 0.05. Jämlikt Kungl. Maj:ts beslut den 28 oktober 1932 skall kommunalskatteberedningens arbete vila och icke upptagas utan Kungl. Maj:ts särskilda medgivande.

Det viktigaste stridsämnet vid behandlingen av kommunalskattefrågan har varit, hur kommunernas behov av tillräckligt antal skattekronor skall tryggas under depressionstider. Då man här stannat vid en garantiskatt för fastighet, oberoende av den inkomst, som härleder sig från denna, måste med skärpa framhållas, att detta icke är någon lösning av den svåra frågan utan endast en nödfallsutväg, som på grund av sina orättvisa verkningar icke bör bibehållas längre än som är alldeles nödvändigt. Om man uppfattar denna fråga som en intressefråga mellan olika yrkesgrupper av kommunalt skattskyldiga, torde det icke vara försvarbart att taga ut mera av ägarna till jordbruksfastigheter än av andra lika eller bättre ställda skattskyldiga. Inom yrkesgruppen jordbrukare gäller frågan främst förhållandet mellan skuldfria och skuldsatta jordbrukare. Principen i vår skattelagstiftning skall vara skatt efter bärkraft. Trots detta bibehålles ett system, som tvingar den skuldsatte och därför mindre bärkraftige att betala lika hög skatt som den skuldfrie, vilken ju ovillkorligen måste ha större skattekraft.

Måste en viss minimibesättning bibehållas vid sidan av den kommunala inkomstskatten, får denna — åtminstone icke avsiktligt — läggas så, att det ena skatteunderlaget belastas till förmån för det andra. Allra minst kan det vara riktigt att på landsbygden lägga större delen av minimibesättningens tunga på jordbruket med dess svaga räntabilitetsmöjligheter.

Sedan kommunalskatteberedningens arbete enligt Kungl. Maj:ts beslut avbrutits, synes någon möjlighet icke föreligga att bringa denna utomordentligt viktiga fråga närmare sin lösning utan ett nytt initiativ från riksdagens sida. Då frågan icke tål att uppskjutas längre, hemställes,

att riksdagen ville i skrivelse till Kungl. Maj:t anhålla om utredning av frågan i vad mån och på vad sätt tryggandet åt kommunerna av tillgång till fasta beskattningsunderlag må kunna komma att utöver fastighet vila å även andra beskattningsföremål såsom näringsföretag och penningkapital samt likaledes frågan hur vid en sådan beskattning hänsyn skall kunna tagas till de skattskyldigas olika skatteförmåga.

Stockholm den 12 januari 1935.

Otto Wallén.

Georg Nyblom.